

කැලේන්ද විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව
දුර්ස්ථී සහ අධින්ෑඩ අධ්‍යාපන කේෂ්ට්‍රය

ගාස්තුවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි ප්‍රථම පරික්ෂණය (බාහිර) - 2016

2022 මාර්තු/අප්‍රේල්
 සමාර්ශ්‍යවිද්‍යා ඒයිය
 සමාජ සංඛ්‍යාතය - SOST E 1015
 මූලික ගණිතය

මිනුම ප්‍රශ්න හතරකට (04) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : 08 දි.

කාලය : පැය 03 දි.

1) i. $\log_5 31$ හි පාදය, පෙළුද ලේඛි ගණක පාදයන් දක්වන්න.

$$\text{ii. } \frac{\log_3 8}{\log_9 16 \cdot \log_4 10} = 3 \log_{10} 2 \text{ බව තහවුරු කරන්න.}$$

$$\text{iii. } \log 2 = 0.3010 \text{ සහ } \log 3 = 0.4771 \text{ වේ නම්, } \log \frac{(16)^{\frac{1}{5}} (5)^2}{(108)^3} \text{ හි අගය සෞයන්න.}$$

$$\text{iv. } \log_{10} 2 = 0.3010 \text{ වන විට, } \log_8 25 \text{ හි අගය සෞයන්න.}$$

2) i. සුළු කරන්න.

$$\frac{9(4^x)^2}{16^{x+1} - 2^{x+1} \cdot 8^x}$$

ii. සුළු කරන්න.

$$\frac{x^{\frac{4}{7}} \cdot \sqrt[5]{x^3} \cdot \sqrt[7]{x^3}}{\sqrt[8]{x^{-3}} \cdot \sqrt[5]{y^5 \cdot x^8}} \cdot \left(\frac{y^2}{x^{\frac{1}{8}}}\right)^3$$

$$\text{iii. } 2^x = 4^y = 8^z \text{ සහ } xyz = 288 \text{ වේ නම්, } \frac{1}{2x} + \frac{1}{4y} + \frac{1}{8z} = \frac{11}{96} \text{ බව තහවුරු කරන්න.}$$

iv. පහත සඳහන් ප්‍රකාශන සත්‍ය හෝ අසත්‍ය බව ගෙවු සහිතව ප්‍රකාශ කරන්න.

අ. $2^{3^2} = (2^3)^2$

ආ. $a > b \Rightarrow a^2 > b^2$

ඇ. $a > b \Rightarrow a^{-1} > b^{-1}$

3) i. x සඳහා විසයදන්න.

$$x^2 - (a + b)x = -ab$$

ii. x සඳහා විසයදන්න.

$$(b - c)x^2 + (c - a)x + (a - b) = 0$$

iii. පහත සම්කරණය විසයදන්න.

$$x^{10} - 33x^5 + 32 = 0$$

iv. පහත සම්කරණ පදනම් විසයදන්න.

$$\sqrt{\frac{x}{y}} + \sqrt{\frac{y}{x}} = \frac{5}{2}$$

$$x + y = 10$$

4) i. RYTHM යන වචනයේ අකුරු හාවිතා කරමින් අකුරු තුනේ වචන කොපමණ ප්‍රමාණයක් සැදිය හැකිදැයී සෞයන්න. (වචන සඳහා ඇතැම් විවෘතිසිදු අරථයක් නොතිබිය හැකිය.)

ii. DEGREE යන වචනයේ අකුරු හාවිතා කරමින් සැදිය හැකි සංකරණ සංඛ්‍යාව සෞයන්න.

iii. ${}^nP_4 = 12 \times {}^nP_2$ නම්, ග සෞයන්න.

iv. ${}^nC_6 = {}^nC_4$ නම්, ${}^nC_2$ සහ ${}^{12}C_n$ සෞයන්න.

5) i. එක්තරා රජයේ කාර්යාලයක සේවකයින් 400දෙනෙකු ඇති අතර ඉන් 150දෙනෙකු පිරිමිද, 276දෙනෙකු විශ්වවිද්‍යාල උපාධියාරීන්ද, 212දෙනෙකු විවාහක පුද්ගලයන්ද, 94දෙනෙකු පිරිමි විශ්වවිද්‍යාල උපාධියාරීන්ද, 151දෙනෙකු විවාහක විශ්වවිද්‍යාල උපාධියාරීන්ද, 119දෙනෙකු විවාහක පිරිමිද, 72දෙනෙකු විවාහක පිරිමි විශ්වවිද්‍යාල උපාධියාරීන්ද වන්නේ නම්, විශ්වවිද්‍යාල උපාධියාරීන් නොවන අව්වාහක ගැනැණු සංඛ්‍යාව සෞයන්න.

ii. එක්තරා සිනමා ගාලාවක් තුළ පුද්ගලයින් 700දෙනෙකු සිටින අතර ඉන් 60%ක් කාන්තාවන් වේ. එමෙන්ම 70% දුම් නොබාන පුද්ගලය තුළ අපුන් ගෙන ඇති අතර ඒ තුළ කාන්තාවෝ 300ක සිටිත. සිනමා ගාලාවන් පුද්ගලයෙකු සයම්හාවිව තෝරාගතහාන් ඒ පුද්ගලයා

අ. පිරිමියෙකු රීමේ

ආ. යුම්බාන කාන්තාවක විමේ සම්භාවිතාව සෞයන්න.

iii. පහත සඳහන් ඒවා පිළිබඳ සටහන් ලියන්න.

අ. සම්භාවිතාවේ එකතු කිරීමේ තීතිය

ආ. සම්භාවිතාවේ ගුණ කිරීමේ තීතිය

ඇ. බෙයර්ස් ප්‍රමේයය

ඇ. සයම්හාවි විව්‍යාසය

6) i. අවකලනයේදී "දුම්බැල් නීතිය" (Chain Rule) යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?

ii. පහත සීමා අගයන්න.

q. $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 1}{x^2 - 1}$

q. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x^2 + 9} - 3}{x^2}$

q. $\lim_{x \rightarrow -4} \frac{\frac{1}{4} + \frac{1}{4}}{4+x}$

ii. q. $y = \frac{2x+1}{x+5}$ නම්, $\frac{dy}{dx}$ සෞයන්න.

q. $y = (4x+1)(2x+3)$ නම්, $\frac{dy}{dx}$ සෞයන්න.

q. $y = \sqrt{x} - \sqrt[3]{x} + \frac{2}{x}$ නම්, $\frac{dy}{dx}$ සෞයන්න.

iii. $\frac{dy}{dx} \cdot \frac{dx}{dy} = 1$ බව තහවුරු කරන්න.

7) i. $2x + \frac{x^2}{4} = 0$ යන සම්කරණය සඳහා $-9 \leq x \leq 3$ අතර ප්‍රශ්නාරය නිරමාණය කර විසඳන්න.

ii. $-9x^3 + 21ax^2 - 16a^2x + 4a^3$ යන්න, $x = a$ යන්නෙන් ගෙදන්න.

iii. පහත සම්කරණ පදනම් විසඳන්න.

q. $\frac{6}{x} + \frac{7}{y} = 57$

$\frac{5}{x} + \frac{2}{y} = 36$

q. $2x + z = 1 + y$

$4x - 9 = 3y + 2z$

$3x + 2y = 10 + z$

08) පහත අ හෝ ආ කොටසෙහි පදනම් ඒවා පිළිබඳව සටහන් ලියන්න.

අ කොටස

- සමාන්තර ජ්‍යෙෂ්ඨ
- ග්‍රෑන්ත්තර ජ්‍යෙෂ්ඨ
- හරාත්මක ජ්‍යෙෂ්ඨ
- හරාත්මක මධ්‍යයනය

ආ කොටස

- න්‍යාසවල විවිධ ආකාර
- න්‍යාස ගුණ කිරීම
- න්‍යාසයේ පෙරුලුම
- න්‍යාසයක ප්‍රතිලෝචනය

